

13.

Intre filologie și medicină.

Plesnița

(Leon, *Istoria naturală med. pop. română*). Parazit vegetal, „oidium albicans“, întovărășit de o proliferare epitelială. Nu se află la Tiktin. Tiktin dă în schimb etimologia cuvântului *pleasnă*. Mold. popul. „Bläschen a. d. Zunge von Kindern. Postverbal von a *plesni*“. Plesnele (Muntenia); Pusche (Mold.); Plesne și pogană (Trans.); e după Leon (*ibid.*) stomatita aftoasă, „beșicuțe cari se fac pe limbă mai ales la copii“. Pamfile o definește: „bube sau beșici albe întinse pe cari le fac copii mici pe limbă și pe cerul gurii“. Etimologia „plesnelor“, postverbal de la „a plesni“, e plauzibilă când e vorba de stomatită aftoasă, care într’adevăr e caracterizată prin formarea de bășicuțe, cari, plesnind, dau mici ulcerații superficiale ale mucoasei. Deși la aparență s-ar părea că există o legătură între *plesniță* și *plesne*, — ambele afecțiuni ale mucoasei bucale la copii, — ea nu poate fi admisă. Plesnița = oidium = Soor nu dă beșici cari plesnesc; e o boală caracterizată de creșterea unui parazit vegetal care distruge epiteliul. Formarea stratului parazitar, alb, e atât de caracteristică și natura criptogamică a agentului patogen atât de bătătoare la ochi încât în terminologia populară streină aflăm pentru ea adesea numirea de „ciuperci“. Așa de ex. nemțește „Schwämmchen“. In limba ruteană aflăm numirea boalei de: *plisnjavka* (cetit plesnjavka), „von plisnj, Schimmel“ (Howorka-Kronfeld, *Vergl. Volksmedizin*). Deoarece „plesniță“ e dată de Leon, care a cules mai ales terminologia moldoveană și având în vedere raporturile între Moldoveni și Ruteni, cred că nu e greșit a stabili o legătură între *plesnița* și *plisnjavka*.

V. Bologa.

Glose medico-istorice în jurul etimologiei cuvântului „ciumă“.

Contrar etimologiilor mai vechi, Pușcariu, Berneker și mai în urmă Capidan (*DR.* III, p. 142—144) recunosc în „ciumă“ un cuvânt străvechiu român, derivându-l din $\kappa\upsilon\mu\alpha$, lat. *cyma* „Sprosse“. Bubonii ciumii, „Pestbeulen“, cel mai caracteristic simptom al molimei, i-ar fi dat numele. Deoarece cuvântul *ciumă* a trecut la Slavi, Capidan crede că el s’a format, — împreună cu altele, cari nu ne interesează aci — „în epoca expansiunii elementului